

SLUŽBA ZA REVIZIJU FINANSIJSKOG POSLOVANJA

Na osnovu člana 14. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka («Službeni glasnik BiH» broj 22/00 i 102/09), člana 24. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka («Službeni glasnik BiH» broj 61/06), a u skladu sa članom 12. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka («Službeni glasnik BiH» broj 103/08), izdajem

IZVJEŠTAJ O PREGLEDU GODIŠNJEG FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA ZA 2008. GODINU **HSS-NHI**

Broj: 03-07-6-1588/09
Sarajevo, 17. maja 2010. godine

SADRŽAJ

MIŠLJENJE REVIZORA	3
1. UVOD	4
2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE	4
3. OPIS PREGLEDA I KONTROLE FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA	5
Predmet pregleda i kontrole	5
Cilj pregleda i kontrole	5
Obim pregleda i kontrole	5
4. PRETHODNE KONTROLE I REVIZIJE	5
5. NALAZI I PREPORUKE	6
5.1. NALAZI.....	6
5.2. PREPORUKE	8

MIŠLJENJE REVIZORA

Služba za reviziju finansijskog poslovanja u Centralnoj izbornoj komisiji Bosne i Hercegovine izvršila je pregled finansijskih izvještaja HSS-NHI i to: godišnjeg finansijskog izvještaja za 2008. godinu i finansijskog izvještaja za period od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata Lokalnih izbora, održanih u oktobru 2008. godine.

Rukovodstvo stranke je odgovorno za finansijske izvještaje, postupanje stranke u skladu sa Zakonom o finansiranju političkih stranaka i članom 15.10 Izbornog zakona BiH i uspostavljanje efikasnog sistema internih kontrola.

Pregled smo obavili u skladu sa revizijskim standardima primjenjivim na angažmanu u pregledu. Ovi standardi zahtijevaju da planiramo i izvršimo pregled da bi dobili umjerenu pouzdanost da stranka nije značajno kršila odredbe Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Pregled je ograničen na kontrolu godišnjeg finansijskog izvještaja političke stranke i primjenu analitičkih procedura na podacima iz finansijskih izvještaja, pa prema tome ne obezbjeđuju pouzdanost koja bi se dobila izvršenom revizijom u prostorijama stranke.

Na osnovu našeg pregleda utvrđeno je sljedeće:

- 1. Na osnovu obavljenog pregleda godišnjeg finansijskog izvještaja, utvrđeno je da je HSS-NHI prekršila odredbe člana 8. stav (1) i člana 11. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka.**
- 2. Stranka je prekršila odredbe člana 11. stav (3) Zakona o finansiranju političkih stranaka jer nije obrasce godišnjeg finansijskog izvještaja popunila u skladu sa Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka.**

Na osnovu našeg pregleda, odnosno kontrole finansijskog izvještaja, osim gornjih napomena pod 1. i 2., nismo zapazili ništa značajno što bi ukazalo na nedostatke u finansijskom izvještaju ili na finansiranje ove političke stranke suprotno odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka i člana 15.10 Izbornog zakona BiH.

1. UVOD

Služba za reviziju finansijskog poslovanja u Centralnoj izbornoj komisiji Bosne i Hercegovine izvršila je pregled finansijskih izvještaja HSS-NHI i to: godišnjeg finansijskog izvještaja za 2008. godinu i finansijskog izvještaja za period od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata Lokalnih izbora, održanih u oktobru 2008. godine.

Pregled i kontrola finansijskog izvještaja su provedeni u skladu sa članom 25. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka i članom 2. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja.

Zbog činjenice da nije obavljena revizija u prostorijama političke stranke, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ne budu otkrivene.

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja HSS-NHI je iskazala ukupne prihode u iznosu od 380.941,47 KM¹, čija struktura je data u sljedećoj tabeli:

Red. br.	Vrsta prihoda	Iznos u KM	Učešće u uk. prih. %
1	Članarina	0,00	0,00%
2	Prilozi fizičkih lica	2.000,00	0,53%
3	Prilozi pravnih lica	27.210,32	7,14%
4	Prihodi od imovine	1.149,54	0,30%
5	Prihodi od pr.lica	0,00	0,00%
6	Prihodi od poklona	0,00	0,00%
7	Prihodi iz budžeta	350.581,61	92,03%
	Ostali prihodi		0,00%
	Ukupni prihodi:	380.941,47	100,00%

U godišnjem finansijskom izvještaju HSS-NHI je iskazala ukupne rashode u iznosu od 435.901,97 KM.

2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE

Naziv političke stranke: HSS-NHI. Skraćeni naziv stranke je HSS-NHI.

HSS BiH-NHI je upisana u Registar političkih organizacija kod Općinskog suda u Sarajevu dana 05.03.2008. godine, pod registarskim brojem: 065-0-Reg-07-003919. Rješenjem Općinskog suda u Sarajevu broj: 065-0-Reg-08-001502 od 16.05.2008. godine naziv političke stranke je izmijenjen, i glasi: HSS-NHI

Sjedište političke stranke je u Sarajevu, Titova 9-a.

Za zastupanje stranka su ovlašteni: Ivan Krndelj, predsjednik, Zoran Budimić, dopredsjednik, Drago Džambas, dopredsjednik, Filip Šarić, dopredsjednik, Tomislav Tomljanović, dopredsjednik i Pero Raić, dopredsjednik.

Lice ovlašteno za podnošenje finansijskih izvještaja za 2008. godinu je Anton Knoll.

Prema podacima iz dodatne dokumentacije koju je dostavila HSS-NHI, organizacionu strukturu HSS-NHI čine:

- Središnji ured,
- Organizacija HSS-NHI Brčko distrikt,
- 7 kantonalnih organizacija,

¹ Podaci iz obrasca 3 (ukupni rashodi) godišnjeg finansijskog izvještaja za 2008. godinu koji je dostavljen dana 14.05.2010. godine.

- 3 regionalne organizacija,
- 39 općinskih organizacija i
- 2 povjerenstva.

3. OPIS PREGLEDA I KONTROLE FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA

Predmet pregleda i kontrole je godišnji finansijski izvještaj HSS-NHI za 2008. godinu i finansijski izvještaj za period od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata Lokalnih izbora, održanih u oktobru 2008. godine.

Cilj pregleda i kontrole je da revizor na bazi finansijskog izvještaja pokuša da ustanovi da li je politička stranka u izvještajnom periodu postupala u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka i odredbama člana 15.10 Izbornog zakona BiH. Ukoliko revizor na bazi kontrole finansijskog izvještaja utvrdi određena kršenja navedenih zakona, ocjenjuje da li je potrebno izvršiti terensku reviziju da bi mogao izraziti mišljenje o tome da li se stranka finansirala u skladu sa Zakonom o finansiranju političkih stranaka i da li su troškovi predizborne kampanje u okviru zakonom dozvoljenih.

Obim pregleda i kontrole finansijskih izvještaja HSS-NHI obuhvata kontrolu i provođenje analitičkih procedura radi utvrđivanja usklađenosti podataka koje je stranka iskazala u finansijskom izvještaju sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka i odredbama člana 15.10 Izbornog zakona BiH, odnosno usklađenosti izvora finansiranja i načina trošenja sredstava, sa posebnim naglaskom na prihode iz budžeta i troškove predizborne kampanje.

4. PRETHODNE KONTROLE I REVIZIJE

Pregled i kontrola finansijskih izvještaja HSS-NHI se obavlja prvi put.

Naime, tokom 2008. godine došlo je do ujedinjenja političkih stranaka Hrvatske seljačke stranke BiH i Nove Hrvatske inicijative. Političke stranke su ugasile svoje transakcijske račune i sredstva su prenijele na transakcijske račune HSS-NHI. Služba za reviziju je zaključno sa finansijskim izvještajima za 2007. godinu obavila pregled i reviziju pojedinačnih finansijskih izvještaja ovih političkih stranaka.

U nastavku dajemo pregled nalaza Službe za reviziju po izvještajima o pregledu i reviziji finansijskih izvještaja Hrvatske seljačke stranke BiH i Nove Hrvatske inicijative u prethodnom periodu.

Služba za reviziju je izvršila pregled finansijskih izvještaja Hrvatske seljačke stranke BiH i Nove Hrvatske inicijative za 2005. i 2006. godinu, nakon čega su izdati izvještaji o pregledu i reviziji sa mišljenjem revizora, nalazima i preporukama.

Služba za reviziju je obavila reviziju godišnjih finansijskih izvještaja Hrvatske seljačke stranke BiH i Nove Hrvatske inicijative za 2007. godinu. Revizijom je utvrđeno da je Hrvatska seljačka stranka BiH u izvještajnom periodu prekršila odredbe člana 3. stav (1), člana 4. stav (2), člana 8. stav (1) i člana 11. stav (3) Zakona o finansiranju političkih stranaka, a da je Nova Hrvatska inicijativa prekršila odredbe člana 11. stav (1) i stav (3) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Nerealizovane preporuke

Na osnovu uočenih nedostataka u godišnjem finansijskom izvještaju HSS-NHI za 2008. godinu, utvrđeno je da HSS-NHI nije ispoštovala preporuke koje su date u izvještajima o reviziji godišnjih finansijskih izvještaja Hrvatske seljačke stranke BiH i Nove Hrvatske inicijative za 2007. godinu, jer i dalje postupa suprotno odredbama člana 8. stav (1) i člana 11. stav (1) i stav (3) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

5. NALAZI I PREPORUKE

5.1. NALAZI

HSS-NHI je Centralnoj izbornoj komisiji Bosne i Hercegovine dostavila tri finansijska izvještaja i to: finansijski izvještaja HSS BiH, finansijski izvještaj NHI i finansijski izvještaj HSS-NHI. Osim ovih pojedinačnih finansijskih izvještaja za 2008. godinu, HSS-NHI je dana 28.04.2009. godine dostavila i zbirni izvještaj za HSS-NHI za 2008. godinu i to na obrascima: 1, 2, 2-1, 3 sa prilogom uz obrazac 3 i 4 sa prilogom uz obrazac 4. Stranka je uz očitovanje na Preliminirani izvještaj o pregledu godišnjeg finansijskog izvještaja za 2008. godinu, dostavila obrazac 3, obrazac 3-f i obrazac 5 godišnjeg finansijskog izvještaja za 2008. godinu.

Pregledom navedenih finansijskih izvještaja i na osnovu dodatne dokumentacije, Služba za reviziju je utvrdila da je stranka postupala suprotno odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka, a nalazi koji su utvrđeni dati su u nastavku izvještaja.

a) HSS-NHI je prekršila odredbe člana 8. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Pregledom je utvrđeno da je HSS-NHI dana 20.08.2008. godine primila prilog Udruge ribolovaca Kiseljak u iznosu od 1.000,00 KM.

HSS-NHI je tokom 2008. godine koristila prostorije Općine Ilijaš bez naknade, a na osnovu parlamentarne zastupljenosti u Općinskom vijeću Ilijaš.²

Primanjem priloga udruženja i korištenjem bez naknade prostorija općinskih organa uprave, HSS-NHI prekršila je odredbe člana 8. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

b) Stranka je prekršila odredbe člana 11. stav (1) i stav (3) Zakona o finansiranju političkih stranaka.³

HSS-NHI nije vodila adekvatne evidencije o svojim prihodima i rashodima, odnosno u svojim poslovnim knjigama nije evidentirala sve prihode i rashode, čime je prekršila odredbe člana 11. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Na osnovu obavljenog pregleda utvrđeno je da HSS-NHI obrasce godišnjeg finansijskog izvještaja za 2008. godinu nije popunila u skladu sa Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka, čime je prekršila odredbe člana 11. stav (3) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

- Uvidom u obrasce godišnjih finansijskih izvještaja HSS-NHI utvrđeno je da stranka nije popunila obrazac 1-1 (podaci o teritorijalnoj strukturi političke stranke) u skladu sa članom 10. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka. Naime, stranka je dostavila tri pojedinačna obrasca 1-1 i to posebno za HSS BiH, NHI i HSS-NHI, s tim da nije navela organizacionu strukturu HSS-NHI. Imajući u vidu odredbe člana 7. stav (2) istog Pravilnika, stranka je obrazac 1-1 trebala dostaviti na nivou stranke, tj. dostaviti jedan obrazac u kojem je trebala navesti kompletnu organizacionu strukturu stranke u 2008. godini.

² Izjava predsjednika Općinske organizacije HSS-NHI Ilijaš, broj: 157/09 od 29.12.2009. godine.

³ U skladu sa članom 11. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka političke stranke su obavezne voditi evidenciju o svojim prihodima i rashodima. U skladu sa članom 11. stav (3) Zakona politička stranka je obavezna da Centralnoj izbornoj komisiji Bosne i Hercegovine podnosi finansijske izvještaje na obrascima koje je odobrila CIK BiH, a čiji su sadržaj i forma propisani Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka.

Služba za reviziju je utvrdila da HSS-NHI nije u obrascu 3-f godišnjeg finansijskog izvještaja za 2008. godinu iskazala prihod iz budžeta Opštine Pelagićevo u iznosu od 2.000,00 KM, čime je prekršila odredbe člana 19. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka. Prema podacima koje je dostavila Opština Pelagićevo, sredstva su uplaćena na transakcijski račun broj: 132-190-03091483-72 kod Tuzlanske banke. Obzirom da stranka ovaj transakcijski račun nije iskazala u obrascu 2 godišnjeg finansijskog izvještaja, prekršene su i odredbe člana 11. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka

- Na osnovu obavljenog pregleda godišnjeg finansijskog izvještaja za 2008. godinu utvrđeno je da je HSS-NHI prekršila odredbe člana 20. i 21. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka jer nije pravilno popunila obrazac ukupnih rashoda i obrasce režijsko-administrativnih i ostalih troškova.

Kontrolom dodatne dokumentacije koju je dostavila stranka, utvrđeno je da HSS-NHI nije u godišnjem finansijskom izvještaju iskazala troškove zakupa za poslovne prostorije koje je koristila Regionalna organizacija HSS-NHI Doboj-Derventa u iznosu od 526,50 KM.⁴

Stranka nije iskazala ni troškove zakupa za poslovne prostorije koje su koristili KO HSS-NHI HNK Mostar u iznosu od 1.000,00 KM i KO HSS-NHI ZHK Posušje u iznosu od 640,00 KM. HSS-NHI nije iskazala ni troškove zakupa poslovnih prostorija koje su koristili KO HSS-NHI Posavskog kantona i OO HSS-NHI Odžak.

HSS-NHI nije iskazala ni obaveze po osnovu zakupnine prema fizičkim i pravnim licima, čime su prekršene odredbe člana 23. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka.

Osim navedenog, utvrđeno je da stranka nije pravilno iskazala ni troškove predizborne kampanje u postizbornom finansijskom izvještaju - Lokalni izbori 2008. Naime, prema podacima sa obrazaca 4-2 (troškovi propagande) postizbornog finansijskog izvještaja, troškovi predizborne kampanje HSS-NHI su iznosili 78.063,99 KM. Stranka je, međutim, u godišnjem finansijskom izvještaju za 2008. godinu iskazala troškove predizborne kampanje u iznosu od 121.634,52 KM.

Troškovi predizborne kampanje

HSS-NHI je postupila u skladu sa odredbama člana 15.10 Izbornog zakona BiH, odnosno u svrhu izborne kampanje je potrošila 121.634,52 KM.

Prema odredbama člana 15.10 Izbornog zakona BiH politička stranka za potrebe izborne kampanje ne smije potrošiti više od 0,30 odnosno 0,20 KM⁵ po biraču u svakom izbornom krugu, prema broju birača koje je objavila Centralna izborna komisija BiH. Prema podacima Centralne izborne komisije BiH, HSS-NHI je u svrhu izborne kampanje mogla da potroši 218.102,45 KM.

⁴ Ugovor o zakupu poslovnog prostora zaključen 14.07.2004. godine između Privredne komore regije Doboj i NHI BiH.

⁵ Član 15.10 stav (2) propisuje da se maksimalno dozvoljeni iznos za finansiranje izborne kampanje izračunava tako što se broj glasača u svim izbornim jedinicama u kojima politički subjekt ima kandidatsku listu ili kandidata pomnoži sa: 30 feninga za načelnika opštine odnosno gradonačelnika i za članove skupštine opštine, članove Narodne skupštine RS i Predstavničkog doma Parlamenta Federacije BiH, članove Parlamentarne skupštine BiH, člana Predsjedništva BiH, i predsjednika i potpredsjednike RS, odnosno 20 feninga za izbore za članove kantonalnih skupština.

5.2. PREPORUKE

Preporučuje se HSS-NHI da se pridržava odredbi Zakona o finansiranju političkih stranaka, a posebno na osnovu uočenih nedostataka se preporučuje:

- *Da postupa u skladu sa odredbama člana 8. stav (1) i člana 11. stav (1) i stav (3) Zakona o finansiranju političkih stranaka i to:*
  - *da ne prima priloge koji su zabranjeni,*
  - *da vodi adekvatne evidencije o svojim prihodima i rashodima i*
  - *da finansijske izvještaje koje podnosi Centralnoj izbornoj komisiji BiH sačinjava u formi propisanog Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka,*

Imajući u vidu činjenicu da su se tokom 2008. godine ujedinile Hrvatska seljačka stranka BiH i Nova Hrvatska inicijativa i da je došlo do formiranja HSS-NHI, preporučujemo stranci da i dalje nastavi na provođenju aktivnosti i to:

- *da u što kraćem roku usaglasi knjigovodstveno stanje sa stvarnim stanjem i provede odgovarajuća knjiženja u svojim poslovnim knjigama⁶ i*
- *da uspostavi adekvatne knjigovodstvene evidencije za HSS-NHI u cjelini.*

KOMENTAR:

U ostavljenom roku, HSS-NHI je dostavila očitovanje na Preliminarni izvještaj o pregledu godišnjeg finansijskog izvještaja za 2008. godinu. Stranka je uz očitovanje dostavila i obrazac prihoda iz budžeta, koji je popunjen na nivou stranke. Osim ovog obrasca HSS-NHI je dostavila i obrazac 1-1 (podaci o teritorijalnoj strukturi političke stranke) za 2009. godinu i obrasce 3 (ukupni prihodi) i 5 (pozajmice, krediti i dugovi) za 2008. godinu. Služba za reviziju je izvršila uvid u ispravljene obrasce godišnjeg finansijskog izvještaja za 2008. godinu i utvrdila da je stranka u većem dijelu ispravila obrasce, što je Služba za reviziju uvažila i u tom dijelu izmijenila nalaze.

Mr. Hasida Gušić, šef Službe za reviziju

Sanja Čabrilo, revizor

---

⁶ Stranka je u godišnjem finansijskom izvještaju za 2008. godinu iskazala obaveze po osnovu zakupnine prema Službi za zajedničke poslove organa i tijela Federacije Bosne i Hercegovine u iznosu od 24.000,00 KM. Uvidom u poslovne knjige HSS BiH utvrđeno je da je stranka na dan 31.12.2007. godine imala obaveze prema ovom pravnom licu u iznosu od 36.000,00 KM. Dana 31.08.2007. godine Služba za zajedničke poslove organa i tijela Federacije Bosne i Hercegovine je uputila Opomenu za neizmirene obaveze stranci. Tokom 2008. godine stranka je evidentirala obaveze u iznosu od 2.880,00 KM, od čega je 1.440,00 KM plaćeno dobavljaču, odnosno dug stranke po osnovu zakupnine za poslovne prostorije koje je koristio HSS BiH su na dan 31.12.2008. godine iznosile 37.440,00 KM.